

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.6.2016
COM(2016) 383 final

ANNEXES 1 to 6

BILAGOR

till

Förslag till rådets rekommendation

**om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om
upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008
om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande**

BILAGA I

Definitioner

I denna rekommendation gäller följande definitioner:

- (a) *kvalifikation*: ett formellt resultat av en bedömnings- och valideringsprocess varigenom ett behörigt organ fastställer att en person har uppnått läranderesultat enligt en viss standard.
- (b) *nationellt kvalifikationssystem*: alla aspekter av en medlemsstats verksamhet som gäller erkännande av lärande och andra mekanismer som kopplar utbildning till arbetsmarknaden och till civilsamhället. Detta inkluderar utarbetandet och genomförandet av institutionella åtgärder och processer som gäller kvalitetssäkring, bedömning och utfärdande av kvalifikationsbevis. Ett nationellt kvalifikationssystem kan bestå av flera delsystem och inbegripa en nationell referensram för kvalifikationer.
- (c) *nationell referensram för kvalifikationer*: ett instrument för att klassificera kvalifikationer i förhållande till en rad kriterier för angivna lärandenivåer, vars syfte är att integrera och samordna delsystem för nationella kvalifikationer och förbättra kvalifikationernas tydlighet, tillgänglighet, framsteg och kvalitet i förhållande till arbetsmarknaden och till civilsamhället.
- (d) *internationell kvalifikation*: ett utbildningsbevis, examensbevis eller benämning som utfärdas av ett internationellt organ (eller ett nationellt organ som ackrediterats av ett internationellt organ), används i mer än ett land och omfattar läranderesultat som bygger på standarder som utarbetats av ett internationellt organ, en internationell organisation eller ett internationellt företag.
- (e) *internationell branschqualifikation*: en internationell kvalifikation som är relevant för en bransch och som utarbetats av en internationell branschorganisation eller ett internationellt företag.
- (f) *läranderesultat*: uppgifter om vad en inlärare vet, förstår och kan göra efter att ha avslutat en inlärningsprocess.
- (g) *kunskap*: resultatet av tillgodogörande av information genom lärande. Kunskap utgörs av fakta, principer, teorier och praxis i förbindelse med ett arbets- eller studieområde. I samband med den europeiska referensramen för kvalifikationer beskrivs kunskap som teoretisk eller faktabaserad.
- (h) *kompetens*: förmågan att tillämpa kunskaper och beprövad erfarenhet för att utföra uppgifter och lösa problem. I samband med den europeiska referensramen för kvalifikationer beskrivs kompetens som kognitiv (inbegriper logiskt, intuitivt och kreativt tänkande) eller praktisk (inbegriper manuell skicklighet och användning av metoder, material, verktyg och redskap).
- (i) *ansvar/självständighet*: i samband med den europeiska referensramen för kvalifikationer inlärarens förmåga att tillämpa kunskap och kompetens självständigt och ansvarsfullt.
- (j) *validering av icke-formellt och informellt lärande*: den process varigenom ett behörigt organ bekräftar att en person har uppnått läranderesultat som uppmäts mot en relevant standard, bestående av följande fyra skilda faser: samtal för att fastställa en persons erfarenheter, dokumentation för att synliggöra erfarenheterna, formell bedömning av erfarenheterna och certifiering av bedömningsresultaten som kan leda till en partiell eller full kvalifikation.

- (k) *formellt erkännande av läranderesultat*: process varigenom en behörig myndighet ger uppnådda läranderesultat en officiell status inför framtida studier eller anställningar genom att i) tilldela kvalifikationer (utbildningsbevis, examensbevis eller benämningar), ii) validering av icke-formellt och informellt lärande, iii) fastställa likvärdighet, tilldela meriter eller göra undantag.
- (l) *merit*: visar att en del av en kvalifikation, bestående av en sammanhängande uppsättning läranderesultat, har bedömts och validerats av ett behörigt organ enligt en fastställd standard. Meriter tilldelas av behöriga organ när en person har uppnått de fastställda läranderesultaten enligt lämpliga bedömningar. Meriter kan uttryckas kvantitativt (t.ex. som meritpoäng) för att visa hur mycket arbete en person normalt behöver lägga ned för att uppnå motsvarande läranderesultat.
- (m) *meritsystem*: system för erkännande av meriter. Dessa system kan omfatta bland annat likvärdighet, undantag, enheter/moduler som kan samlas och föras över, anordnare som självständigt kan individualisera utbildningsvägar samt validering av icke-formellt och informellt lärande.
- (n) *överföring av meriter*: värdering och erkännande i en viss miljö av meriter som förvärvats i en annan miljö.

BILAGA II

Deskriptorer för att definiera nivåerna i den europeiska referensramen för kvalifikationer

Var och en av de åtta nivåerna definieras i en rad deskriptorer som anger de läranderesultat ¹ som krävs för kvalifikationerna på den nivån i varje kvalifikationssystem.			
	Kunskap	Kompetens	Ansvar/självständighet
	I samband med den europeiska referensramen beskrivs kunskap som teoretisk eller faktabaserad,	I samband med den europeiska referensramen beskrivs kompetens som kognitiv (inbegriper logiskt, intuitivt och kreativt tänkande) eller praktisk (inbegriper manuell skicklighet och användning av metoder, material, verktyg och redskap).	I samband med den europeiska referensramen beskrivs ansvar/självständighet som inlärares förmåga att tillämpa kunskap och kompetens självständigt och ansvarsfullt.
Nivå 1 Läranderesultat för nivå 1	Grundläggande allmän kunskap	Grundläggande kompetens att utföra enkla uppgifter	Arbetar eller studerar under direkt övervakning i ett strukturerat sammanhang
Nivå 2 Läranderesultat för nivå 2	Grundläggande faktabaserad kunskap inom ett arbets- eller studieområde	Grundläggande kognitiv och praktisk kompetens som behövs för att använda relevant information för att utföra uppgifter och lösa rutinnässiga problem med hjälp av enkla regler och verktyg	Arbetar eller studerar under övervakning, med viss självständighet
Nivå 3 Läranderesultat för nivå 3	Kunskaper om fakta, principer, processer och allmänna begrepp inom ett arbets- eller studieområde	Bred kognitiv och praktisk kompetens som behövs för att utföra uppgifter och lösa problem genom att välja och tillämpa grundläggande metoder, verktyg, material och information	Tar ansvar för utförandet av uppgifter för arbete eller studier Anpassar vid problemlösning det egna beteendet till omständigheterna
Nivå 4 Läranderesultat för nivå 4	Faktabaserad och teoretisk kunskap i breda sammanhang inom ett arbets- eller studieområde	Bred kognitiv och praktisk kompetens som behövs för lösningar på specifika problem inom ett arbets- eller studieområde	Arbetar självständigt enligt riktlinjerna i arbets- eller studiesammanhang som vanligtvis är förutsägbara men kan ändras Kontrollerar andras rutinarbete, med visst ansvar för bedömning och förbättring av arbets- eller studieverksamhet

¹ Läranderesultat är uppgifter om vad en inlärare vet, förstår och kan göra efter att ha avslutat en inlärningsprocess. De klassificeras i allmänhet som ”kunskap, kompetens och färdigheter”. I samband med den europeiska referensramen för kvalifikationer begränsas den sista komponenten till ”ansvar/självständighet”, eftersom deskriptorerna avspeglar de uppgifter som medlemsstaterna gemensamt har kommit överens om för tillämpningen av denna rekommendation och dessa inte fullt ut motsvarar begreppsdefinitionerna.

Nivå 5* Läranderesultat för nivå 5	Övergripande, specialiserad, faktabaserad och teoretisk kunskap inom ett arbets- eller studieområde samt medvetenhet om gränserna för denna kunskap	Omfattande kognitiv och praktisk kompetens som behövs för att utarbeta kreativa lösningar på abstrakta problem	Leder arbete och utövar kontroll i arbets- eller studiesammanhang där oförutsägbara förändringar förekommer Granskar och förbättrar eget och andras resultat
Nivå 6** Läranderesultat för nivå 6	Avancerad kunskap inom ett arbets- eller studieområde som inbegriper kritisk förståelse för teorier och principer	Avancerad kompetens som visar på behärskning av ämnet och innovation, och som behövs för att lösa komplicerade och oförutsägbara problem inom ett specialiserat arbets- eller studieområde	Leder komplexa tekniska eller specialiserade verksamheter eller projekt och har beslutsansvar i oförutsägbara arbets- eller studiesammanhang Ansvarar för individers och grupper yrkesutveckling
Nivå 7*** Läranderesultat för nivå 7	Mycket specialiserad kunskap, delvis i framkant inom ett arbets- eller studieområde, som grund för eget tänkande och/eller forskning Kritisk medvetenhet om kunskapsfrågor inom ett område och i beröringspunkterna mellan olika områden	Specialiserad problemlösningskompetens som behövs inom forskning och/eller innovation för att utveckla ny kunskap och nya metoder och för att integrera kunskap från olika områden	Leder och förändrar arbets- eller studiesammanhang som är komplexa, oförutsägbara och kräver nya strategier Ansvarar för att bidra till kunskap och metoder inom yrket och/eller för att granska arbetslagens strategiska prestationer
Nivå 8* Läranderesultat för nivå 8	Kunskap på den mest avancerade nivån inom ett arbets- eller studieområde och i beröringspunkterna mellan olika områden	Den mest avancerade och specialiserade kompetensen och tekniken, inbegripet den överblick och bedömning som behövs för att lösa kritiska problem inom forskning och/eller innovation och för att utvidga och omdefiniera befintlig kunskap eller yrkespraxis	Uppvisar betydlig auktoritet, innovation, självständighet, akademisk och yrkesrelaterad integritet samt varaktigt engagemang för utvecklingen av nya idéer eller processer i framkant i arbets- eller studiesammanhang, inbegripet forskning

Förenlighet med referensramen för kvalifikationer i Europeiska området för högre utbildning

Referensramen för kvalifikationer i Europeiska området för högre utbildning innehåller deskriptorer för tre nivåer som ministrarna för högre utbildning enades om vid mötet i Bergen i maj 2005 inom ramen för Bolognaprocessen. Varje nivådeskriptor innehåller en allmän uppgift om de resultat och den kompetens som normalt sett förväntas i samband med kvalifikationer som markerar avslutningen på nivån i fråga.

- * Deskriptorn för korta utbildningar inom den högre utbildningen (inom eller kopplad till den första nivån), som utarbetats av det gemensamma kvalitetsinitiativet som en del av Bolognaprocessen, motsvarar läranderesultaten för nivå 5 i den europeiska referensramen för kvalifikationer.
- ** Deskriptorn för första nivån motsvarar läranderesultaten för nivå 6 i den europeiska referensramen för kvalifikationer.
- *** Deskriptorn för andra nivån motsvarar läranderesultaten för nivå 7 i den europeiska referensramen för kvalifikationer.
- **** Deskriptorn för tredje nivån motsvarar läranderesultaten för nivå 8 i den europeiska referensramen för kvalifikationer.

BILAGA III

Kriterier och förfaranden för koppling av nationella referensramar och system för kvalifikationer till den europeiska referensramen för kvalifikationer

1. De behöriga myndigheterna fastställer tydligt ansvar och/eller rättsliga behörigheter för alla berörda nationella organ som deltar i hänvisningsprocessen, och offentliggör detta.
2. Det finns en tydlig och konkret koppling mellan kvalifikationsnivåerna i de nationella referensramarna och systemen för kvalifikationer och nivådeskriptorerna i den europeiska referensramen för kvalifikationer.
3. De nationella referensramarna eller systemen för kvalifikationer och deras kvalifikationer bygger på principen och målet om läranderesultat och är kopplade till systemen för validering av icke-formellt och informellt lärande och till eventuella meritssystem.
4. Förfarandena för att inkludera kvalifikationer i de nationella referensramarna för kvalifikationer eller för att beskriva kvalifikationernas placering i det nationella kvalifikationssystemet är tydliga.
5. De nationella kvalitetssäkringssystemen för utbildning avser de nationella referensramarna eller systemen för kvalifikationer och är förenliga med de principer för kvalitetssäkring som fastställs i bilaga IV i denna rekommendation.
6. Hänvisningsprocessen inbegriper ett godkännande från det behöriga kvalitetssäkringsorganet som visar att hänvisningsrapporten uppfyller kraven i gällande nationella bestämmelser och rutiner för kvalitetssäkring.
7. Internationella experter deltar i hänvisningsprocessen och hänvisningsrapporten innehåller skriftliga yttranden om hänvisningsprocessen från minst två internationella experter från två olika länder.
8. Det behöriga nationella organet eller organen certifierar kopplingen mellan den nationella referensramen eller det nationella systemet för kvalifikationer och den europeiska referensramen för kvalifikationer. En utförlig rapport om hänvisningsprocessen offentliggörs, tillsammans med underlaget till rapporten, av de behöriga nationella organen och varje kriterium behandlas separat i denna. Samma rapport kan användas för självcertifiering för referensramen för kvalifikationer för det europeiska området för högre utbildning, i enlighet med kriterierna för självcertifiering för denna.
9. Medlemsstaterna och övriga deltagande länder offentliggör, helst senast tre månader efter det att hänvisningsrapporten eller en uppdatering av denna godkänts, hänvisningsrapporten och tillhandahåller relevant information för jämförelser på berörda europeiska webbtjänster.
10. Till följd av hänvisningsprocessen bör alla nya utbildningsbevis, examensbevis eller kvalifikationstillägg som utfärdas av behöriga myndigheter innehålla en tydlig hänvisning, med hjälp av nationella referensramar eller system för kvalifikationer, till rätt nivå i den europeiska referensramen för kvalifikationer.

ANNEX IV

Principer för kvalitetssäkring för kvalifikationer som kopplas till den europeiska referensramen för kvalifikationer²

Yrkesutbildning, högre utbildning, icke-formellt och informellt lärande i den privata sektorn samt internationella kvalifikationer som kopplas till den europeiska referensramen bör kvalitetssäkras för att öka förtroendet för deras kvalitet och nivå. Principerna för kvalitetssäkring på EU-nivå av den allmänna utbildningen omfattas av de pågående diskussionerna inom ramen för Utbildning 2020.

Kvalitetssäkringen av kvalifikationer som kopplas till den europeiska referensramen för kvalifikationer ska, utan att det påverkar nationella kvalitetssäkringsåtgärder för nationella kvalifikationer, uppfylla följande villkor:

1. Både utformningen av kvalifikationer och tillämpningen av det läranderesultatsbaserade synsättet omfattas.
2. Certifieringsprocessen, som säkerställer en giltig och tillförlitlig bedömning enligt överenskomna och tydliga läranderesultat baserade på standarder, omfattas.
3. System och förfaranden för återkoppling för kontinuerliga förbättringar ingår.
4. Alla berörda parter involveras i alla stadier i processen.
5. Konsekventa utvärderingsmetoder som kombinerar självbedömning och extern granskning ingår.
6. Den är en integrerad del i den interna styrningen, inbegripet utkontrakterad verksamhet, i organ som utfärdar kvalifikationer som kopplats till den europeiska referensramen för kvalifikationer.
7. Den bygger på tydliga och mätbara mål, standarder och riktlinjer.
8. Den stöds av tillräckliga resurser.
9. En systematisk och periodisk utvärdering görs av externa tillsynsorgan, på grundval av åtminstone de principer för interna kvalitetssäkringssystem för kvalifikationer som anges i denna bilaga.
10. Utvärderingsresultaten offentliggörs och görs även tillgängliga elektroniskt på nationell och europeisk nivå.

De externa tillsynsorgan eller tillsynsmyndigheter som avses i princip 9 bör omfattas av en periodisk granskning som utförs av de behöriga myndigheterna. Resultatet av denna externa granskning, utanför området för den högre utbildningen, bör offentliggöras elektroniskt genom ett europeiskt register.

². De gemensamma principerna är helt förenliga med de europeiska standarderna och riktlinjerna för kvalitetssäkring inom Europeiska området för högre utbildning och med den europeiska kvalitetssäkringen av yrkesutbildning (Eqavet).

BILAGA V

Principer för meritssystem som kopplas till den europeiska referensramen för kvalifikationer

Om den europeiska referensramen för kvalifikationer och de nationella referensramarna för kvalifikationer kompletteras med meritssystem, får människor bättre stöd vid övergången i) mellan olika utbildningsnivåer, ii) inom och mellan olika utbildningssektorer, iii) mellan utbildning och arbetsmarknad och iv) inom och över gränser. Olika meritssystem, nära kopplade till system och referensramar för kvalifikationer, bör samverka för att stödja övergångar och underlätta framsteg.

Därför bör meritssystem som kopplas till kvalifikationer genom hänvisningar till den europeiska referensramen för kvalifikationer följa följande principer:

1. Meritsystemen bör införas för att skapa flexibla utbildningsvägar till fördel för den enskilde.
2. När kvalifikationer utformas och utarbetas bör synsättet om läranderesultat och berörda meritssystem användas systematiskt för att göra det lättare att överföra kvalifikationer (eller kvalifikationskomponenter) och framsteg i lärandet.
3. Meritsystemen bör göra det lättare att överföra läranderesultat och framsteg i lärandet mellan olika institutioner och länder.
4. Meritsystemen måste bygga på uttrycklig och tydlig kvalitetssäkring.
5. De meriter som förvärvas bör dokumenteras, med uppgift om de förvärvade läranderesultaten, deras nivå, namnet på den behöriga meritgivande institutionen och, i förekommande fall, motsvarande meritpoäng.
6. Systemen för att föra över och samla meriter bör samverka med system för validering av icke-formellt och informellt lärande, så att övergångar och framsteg underlättas och stimuleras.
7. Meritsystemen bör utvecklas och förbättras genom samarbete mellan de berörda parterna på nationell och europeisk nivå.

BILAGA VI

Uppgifter som kan ingå i ett gemensamt format för elektroniskt offentliggörande av uppgifter om kvalifikationer

UPPGIFT			Obligatorisk/frivillig
Kvalifikationens benämning			Obligatorisk
Ämne*			Obligatorisk
Land/region (kod)			Obligatorisk
Nivå i den europeiska referensramen för kvalifikationer			Obligatorisk
Beskrivning av kvalifikationen	antingen	kunskap	Obligatorisk
		kompetens	Obligatorisk
		ansvar/självständighet	Obligatorisk
	eller	textfält för beskrivning av vad inläraren vet, förstår och kan göra	Obligatorisk
Utfärdande organ**			Obligatorisk
Meritpoäng/ ungefärlig arbetsinsats för det uppnådda läranderesultatet			Frivillig
Interna kvalitetssäkringsprocesser			Frivillig
Externt tillsynsorgan			Frivillig
Ytterligare information om kvalifikationen			Frivillig
Informationskälla			Frivillig
Länk till relevant kvalifikationstillägg			Frivillig
Kvalifikationens webbplats			Frivillig
Språk för informationen (kod)			Frivillig
Inträdeskrav			Frivillig
(Eventuell) giltighetstid			Frivillig
Sätt att förvärva kvalifikationen			Frivillig
Förhållande till yrken			Frivillig

* ISCED FoET2013

** Här krävs minst de uppgifter som gör det möjligt att hitta information om det utfärdande organet: namn på det utfärdande organet eller ev. på gruppen av utfärdande organ tillsammans med respektive webbadress eller kontaktuppgifter.